

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Totius Tractatus De S. Matrimonij
Sacramento R. P. Thomæ Sanches E Soc. Iesv**

Sánchez, Tomás

Coloniæ Agrippinæ, 1624

8. Adulter & adulterium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41559

3. Adoptans debet esse sui iuris, maior 25. annis, in arrogante verò requiruntur anni 40. & si habeat minus, non potest arrogare: item in adoptante requiritur possibilitas ad generandum, vel si non possit, id non sit ex defectu naturali, sed ex casu accidentario: item debet adoptans excedere adoptatum aetate 18. annorum: item sacerdos potest adoptare, & mulier ex privilegio principis, *ibid. nu. 3.*

4. Adoptio soluitur sex modis: primò naturali morte adoptantis, 2. morte eius ciuili, 3. ob nuptias incestuosas, 4. ob dignitatem episcopalem, 5. per sententiam, 6. per emancipationem, *ibid. num. 4.*

Adulter, & Adulterium.

1. Adulter potest petere debitum ab vxore, etiam exigere, dum alter ignorat eius adulterium, vel suspicatur leuibus indicijs. Est autè exigere, petere rem debitam, & importat coactionem: petere autem minimè, petimus enim etiam gratis concedenda, *lib. 10. disp. 1. num. 2.*
4. & 5.

2. Adulterium est alieni thori violatio, & ut fornicatio admissa post sponsalia de futuro non est adulterium, mutat tamen peccati speciem, dum ultra fornicationem est iniustitia aduersa sponsalium fidei, & est necessariò confitenda solum ex parte sponsæ de futuro, ex parte verò sponsi minimè, *lib. 1. disp. 2. n. 2. 3. 4.*
& 7. Et filij concepti ex tali fornicatione sunt naturales, *ibid. nu. 8.* Item non cessat ratio ad-
dulte-

dulterij, sponsa de presenti fornicante ex consensu mariti, *ibid* nu. 9.

3. Adulter perdit donationem propter nuptias post sententiam iudicis, & post confirmationem sententiæ appellatæ, & si falsis testibus se tueatur, tenetur restituere solū expēsas litis, poenam verò minimè: itē maritus interficiens uxorem adulteram, auctoritate iudicis, bona eius statim ad filios pertinent, quoad proprietatem & usum fructum, si nō sint filij familias, siue sint ex alio, siue ex eodem matrimonio: si verò agatur ciuilitè, obtinebit maritus, dum superstes fuerit vxor adultera, usum fructum illorum bonorum, etiamsi sint filij ex alio matrimonio, ea verò mortuâ succedent plenè filij in eis, *lib. 10. disp. 8. nu. verò 12. 13. & 14.*

4. Vir adulter potest pacisci cum vxore adultera, vt conuincat in diuortium, ne ipsam criminaliter accuset, *lib. 10. disp. 6. nu. 10.*

5. Vir innocens non tenetur vxorem adulteram ad suam pristinam amicitiam reuocare, & vir iurans vxori se eam non accusaturum de adulterio futuro, non valet pactum, nec iuramentum quoad accusationem criminalem, secus quoad ciuilem, sc. ad diuortium & dotem petendam, fas tamen est viro adulteram emendatam sibi reconciliare, *lib. 10. disput. 13. nu. 1. 2. & 3.*

6. Nullum extat præceptum diuertendi ab vxore adultera pertinaci, & quantumcumque publica, sola attentâ ratione adulterij.

tamen tenetur diuertere ab vxore adultera, siue debitū negare ratione solum præcepti virandi scandali, & non oritur hæc obligatio ex aliquo præcepto ecclesiastico, nec ex periculo incertitudinis prolis vitandæ: & vir non satisfacit huic obligationi vxorem retinens tãquam sororem, eximitur tamen ab illa, vbi delictum ad eò occultū est, vt probare nequeat. Vid. quando vir aliter cauere scandalū potest, & nil refert, vtrum vir sit innocens nec ne? & tenetur obedire excommunicationi iubenti admittere non correptam adulteram. Item hæc obligatio dimittendæ vxoris in publico adulterio perseuerantis, quando alijs medijs non satis consulitur scandalo cauendo, ac suspicioni consensus viri in adulterium, est sub mortali, nisi vrgeat ad eam retinendam aliqua iusta causa præponderans, vt damnum corporis, vel animæ ipsius vel vxoris, & infamia, ite spes emendæ, dummodo caueat scandalum semper alijs medijs, & si non fuerint sufficientes ad id sedandum, erit scandalum passiuū, & non actiuum. Nota tamen, quòd rarò obligat hoc præceptum dimittendæ vxoris adulteræ pertinacis, vxor tamen innocens nunquam obligatur hoc præcepto dimittendi viri adulteri pertinacis, aut abstinendi ab actu coniugali, *lib. 0. disp. 13. nu. 4. vsque ad 19.*

7. Adulterij exceptio quando de illo agitur ciuilitè, vt quoad diuortium. Vid. dotis annuisionem, est peremptoria, atque ita opponi potest

potest ante, vel post litem contestatam, & quocumque tempore vsque ad sententiam, secus si agatur criminaliter, *lib. 10. disp. 6. n. 12.*

8. Adulterę vxori est imposita pœna mortis, etiam quando matrimonium fuit nullum ob aliquod impedimentum: secus dicendum: si ob defectum consensus, *lib. 10. disp. 8. nu. 32.*

9. Coniux adulterij sui coniugis conscius potest in foro conscientię secluso scandalo ab eius habitatione diuertere, quamuis adulterium sit occultum: nec ad id desideratur sententia iudicis, vnde hæc dimissio cessante scandalo est licita, vel quando matrimonium fuit clandestinum: iten coniux adulter occultus expulsus, qui nouit innocentem esse certum de adulterio, non potest petere restitutionem ad cohabitationem in foro conscientię: secus si ignoret, nec coniux innocens certus sit. Itē coniux, cui constat matrimonium esse nullū, potest propriâ authoritate diuertere, si fieri potest sine scandalo, ita vt dimissus non sit restituendus: attamen in foro externo conceditur restitutio, quamuis impedimētum sit notorium, *lib. 10. disp. 12. nu. 31. vsque ad 38.*

10. Coniux innocens tacitē censetur condonare adulterij iniuriam per copulam habitam cum coniuge adultero etiam occulto, siue petendo, siue reddendo debitum, & non licet amplius accusare, licet copula habeatur celebrato iam diuortio, & requiritur vt innocens sciat adulterium, & copula sponte habita

fit. Item quando spontè & scienter retinet adulterium, & nullâ necessitate compulsus familiarem se exhibet illi; vt ridens, laudans, comedens, dans oscula, & amplexus sponte; secus, si illa det missus ab ecclesia, reddere debitum, & omnes hi actus, per quos censetur condonare innocens, requirunt intentionem condonandi in foro conscientia; & si non adsit, non est condonatio; secus in foro externo, *lib. 10. disp. tota. 4.*

11. Adulter volens accusare adulteram criminaliter, quod licitum est, non tenetur illi reddere debitum, *ibid. nu. 8.*

12. Vir non habens certitudinem, sed probabiles adulterij vxoris præsumptiones, ob quas iustè inducitur ad credendum, non præiudicatiuri diuortij, nec accusandi reddendo debitum; secus exigendo, *ibid. nu. 10.*

13. Innocens ignorans adulterium vxoris, & sciens Sodomiam, reddens debitum censetur solum condonare sodomiam, & potest agere ad diuortium ratione adulterij ignorati, *ibid. nu. 11.*

14. Innocens reddens debitum ex præcepto iudicis, siue adulterium sit notorium, siue occultum, non censetur remittere, *ibid. n. 14.*

15. Mulier reddens debitum adultero metu quocumq; licet non sit cadens, in constantem non censetur condonare, idem dicendum, quando debitum honestate seruata negare non potest, *ibid. nu. 15.*

16. Innocens existimans teneri se, vel deceptus ab aliquo id dicenti, reddens debitum adultero, non censetur condonare, *ibid. nu. 16.* item quod dictum est, eodem modo dicendum de sponsalibus, *nu. 24.*

Ætas.

1. Ætas requisita ad ieiunandum, requiritur omnino completa, de momento ad momentum computato natiuitatis puncto, ut si die ieiunij impleat aliquis ætatem 21. annorū, ante punctum, quo implet, potest ientaculum sumere, & semel eo sumpto non tenebitur eod. die ieiunare, *lib. 2. disp. 24. nu. 23.*

Affinitas.

1. Affinitas est propinquitas personarum ex carnali copula proueniens, & durat post mortem eius, qui causa fuit contrahendæ affinitatis, non habet gradus, sed mensuratur inter affines iuxta gradus consanguinitatis: & stipes in affinitate dicitur duplex illa persona, quæ per carnis copulam commiscetur, cum utraque sit origo, & radix huius affinitatis, unde linea affinitatis est duplex, sicut & consanguinitatis, quædam recta ascendentium & descendendum, ascendentes sunt socer, socrus, nouerca, descendentes verò gener, nurus, priuignus. Alia verò linea est transuersa collateralium, hi sunt, qui alterutri sunt coniugi consanguinei in linea transuersa: & vir, & vxor non sunt inter se affines, sed principium